

SRE werkt...

**VERSLAGEN
DEBATAVONDEN
REGIONALE AGENDA**

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

Inhoudsopgave

➤ Verslag Debatavond met externen over Regionale agenda SRE 2011-2014	5
Het Klooster Nuenen – 14 juni 2010	
➤ Verslag debatavond met Collegeleden over de Regionale Agenda SRE 2011 – 2014	10
NH Koningshof Veldhoven – 5 juli 2010	
➤ Verslag Debatavond met Collegeleden over Regionale agenda SRE 2011-2014	14
Willibrordhaeghe Deurne – 7 juli 2010	
➤ Verslag Debatavond met raadsleden over Regionale agenda SRE 2011-2014	17
Koningshof Veldhoven – 12 juli 2010	
➤ Verslag Debatavond met raadsleden over Regionale agenda SRE 2011-2014	21
Willibrordhaeghe te Deurne – 19 juli 2010	

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

VERSLAG DEBATAVOND MET EXTERNEN OVER REGIONALE AGENDA SRE 2011-2014

Het Klooster Nuenen – 14 juni 2010

Op maandagavond 14 juni 2010 heeft de eerste debatavond plaatsgevonden voor de nieuwe regionale agenda van het SRE voor de periode 2011- 2014. Voor deze debatavond zijn externen uitgenodigd om ideeën en richtingen mee te geven voor de regionale agenda.

Ria Engels, secretaris van het SRE, heet iedereen welkom. De debatavonden zijn ingericht om met alle betrokkenen te bepalen wat de opgave voor SRE is voor de aankomende bestuursperiode. Deze regio, de Brainport, behoort tot de 3 belangrijkste economische dragers van Nederland. Er ligt een forse opgave om de ambities van deze regio waar te maken. Voor deze eerste debatavond zijn externen uitgenodigd om van buiten naar binnen te kijken.

Theo Verbruggen zal de avond in goede banen leiden. De verschillende beleidsvelden zullen de revue passeren via prikkelende stellingen. De avond wordt gestart met het beleidsveld Economie.

Economie

(Externen: Joep Brouwers van Brainport Development en Egbert-Jan Sol van TNO)

Stelling 1: We leiden niet de juiste vakmensen op voor de toekomstige arbeidsmarkt.

Juist. Er worden te weinig vakmensen opgeleid van technische, ambachtelijke beroepen tot en met ingenieurs. We hebben meer mensen nodig die met handen en hoofd excelleren. We slagen er niet in om ze op te leiden. We moeten jongeren meer steunen bij hun beroepskeuze en jongeren verleiden tot beroepen/banen bij bedrijven die hier zijn gevestigd. De beroepen zijn niet zichtbaar en komen niet onder de aandacht, dus jongeren zijn zich niet bewust van de mogelijkheden.

De opleidingscapaciteit is mogelijk wel voldoende, maar voor de hogere opleidingen (HBO/WO) is er veel concurrentie. Die mensen kunnen over de hele wereld terecht en kijken ook sterk naar de leefomgeving. Er moet een gezamenlijk verantwoordelijkheid ontstaan bij onderwijs en bedrijven om jongeren te verleiden en te binden aan deze regio.

Stelling 2: Alleen duurzame bedrijventerreinen hebben de toekomst.

Dat is op zich wel waar. We ontwikkelen nu terreinen die snel verouderen. Bedrijven worden zo gestimuleerd om naar nieuwe terreinen te verhuizen. Het is van belang om juist te focussen op terreinen die kunnen mee groeien. Terreinen waar bedrijven ook betrokken blijven. Terreinen moeten in beweging blijven, goed worden onderhouden en in stand worden gehouden. Bijvoorbeeld zoals bij koopwoningen. Eigenaren houden de woningen goed in stand. Ze zorgen ervoor dat ze mee ontwikkelen, ook om de waarde op peil te houden of zelfs te verbeteren. Op terreinen is de openbare ruimte vaak een probleem. De bedrijven voelen zich niet verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Parkmanagement is een instrument dat daarbij kan helpen. Duurzaamheid heeft ook met betrokkenheid te maken. Wat levert het voor bedrijven op? Waarom gaan ze weg? Dus is het van belang om samen terreinen duurzaam te maken. Als je de omgeving aantrekkelijk maakt, trekt dat bedrijven aan. Een duidelijk profiel op een terrein helpt, zoals bij campussen, maar ook de totale leefomgeving van de regio helpt (internationale) bedrijven aan te trekken.

Stelling 3: De regio ontwikkelt zich verder tot een internationale top technologie regio. Dit vereist een krachtige economische visie en economische uitvoeringskracht.

Nog meer samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen is noodzakelijk. Er moeten samen programma's worden georganiseerd. Gezamenlijk moeten we bedrijven zoveel bieden dat de regio Eindhoven de vanzelfsprekende plek van vestiging is en blijft. Maar dat vereist keuzes maken. Het is breder

dan alleen de bedrijfslocatie: leef-/woonomgeving, ontspanningsmogelijkheden, etc. We moeten op alle niveaus excelleren.

Als SRE moet men de regio promoten en de regio zichtbaar maken. Laten zien en vertellen: Wat gebeurt hier in de regio? Ook techniek evenementen zijn hierbij van belang. Zo is recent het initiatief genomen voor een Dutch Technology Week.

Verkeer & Vervoer

(Externe: Fred Tilburgs van Hermes)

Stelling 1: We hebben een uitstekend openbaar vervoerssysteem.

We hebben nu een goed openbaar vervoerssysteem. Er wordt gereden met goed materieel en er worden 30% meer ritten gemaakt dan in het verleden. Maar openbaar vervoer is niet kostendekkend. Er wordt goed geïnvesteerd in kwaliteit, zoals de 2^e HOV-lijn: Nuenen – Eindhoven – HTCE.

Stelling 2: het openbaar vervoer in de regio moet primair worden ingezet om het platteland bereikbaar te houden.

Het is moeilijk om openbaar vervoer te realiseren en te behouden op het platteland. Het kost veel geld en de middelen zijn schaars. De buurtbussen draaien goed op het platteland. Het blijkt dat de buurtbus op het platteland het maximaal haalbare is. De provincie heeft daar veel in geïnvesteerd, maar komt daar nu ook op terug.

Het SRE heeft een belangrijke taak om infrastructuur van het openbaar vervoer en de ruimtelijke ordening op elkaar af te stemmen en het goed in te passen. Dat kan op plekken beter.

(Van reizigersoverleg) Men moet zich niet richten op de onderkant van het openbaar vervoerssegment, maar leg de focus juist op het Hoogwaardig Openbaar Vervoer. Focus op de kwaliteit, de betrouwbaarheid en de frequentie. Daarmee wordt de onderkant meegetrokken. Probeer slimme oplossingen te vinden voor openbaar vervoer op het platteland.

(Jan Kerkhof, reconstructiecommissie De Peel) In de achterhoek hebben ze het visgraatmodel ingevoerd. Daar hebben ze één concessie voor spoor en bus. Het model gaat uit van een aantal goede 'backbones' waar kleinere eenheden op aanhaken. Het is de kunst om het platteland wel te bedienen.

Er wordt ook aandacht gevraagd voor mensen met een beperking. Deze personen zijn meestal geheel afhankelijk van het openbaar vervoer. Voor mensen met een beperking zou het openbaar vervoer moeten verbeteren en zeker de frequentie 's avonds.

Ruimte & Wonen

(Externen: Gert-Jan Koolen van provincie Noord-Brabant en Wim Schaefer van TU/e, professor Construction Management and Engineering)

Stelling 1: Eindhoven en Helmond moeten een hoogstedelijk karakter krijgen en onze dorpen meer differentiatie, passend bij hun identiteit. Kwaliteit en onderscheidend vermogen staan in de ruimtelijke ontwikkeling voorop.

Het is belangrijk voor deze regio om zich te onderscheiden. We moeten alles beschouwen door de Brainport-bril. Voor Brainport is in de stad het volgende nodig: het verbinden van infrastructuur en ruimtelijke ontwikkeling (HOV, bereikbaarheid en ruimtelijke weerslag.)

Op het platteland spelen sociale vragen, zoals krimp. Er moet worden ingezet op een goede kwaliteit van het woon- en leefklimaat. Het versterken van de kwaliteiten van deze regio.

De dorpen laten al veel kwaliteit zien en hebben een sterk karakter. Meer zorgen zijn er voor de stedelijke regio. De stad is kwetsbaarder dan het dorp. De stad moet wel leven. Er moet goede afstemming zijn tussen de sociale en ruimtelijke vraagstukken in de steden. Deze regio moet ook concurreren op een grotere schaal. Voor het ontwikkelen van de regio moeten jongeren en starters worden aangetrokken. Er zijn voldoende opleidingen, maar we zijn onvoldoende in staat mensen te binden.

De voornaamste notie: ruimtelijke ontwikkeling staat niet los van de sociale en economische vraagstukken. Moeten Helmond en Eindhoven samen op gaan of moeten ze zich onderscheiden van elkaar? Op macro niveau worden ze als één stedelijke regio beschouwt. Maar op lager schaalniveau is het juist interessant dat ze van elkaar verschillen. Ze komen ook voort uit andere uitgangspunten.

Het is interessant om de woonvraag te koppelen aan de soort werkgelegenheid en de behoefte aan werkgelegenheid. Er wordt wel gekeken naar aantallen, maar niet naar de behoefte van een ingenieur of een postbode. Het woningbouwprogramma zou meer moeten worden afgestemd op de achtergrond van de bevolking.

Wat ook tekenend is, is dat de groep jongeren tussen 15 en 25 is gegroeid in deze regio, maar het is wel zaak om deze groep te binden aan de stad.

Er moet worden gewaakt voor de ontgroening. Dat is de uitdaging voor de regio. Hoe kan krimp worden gemanaged?

SRE moet inzetten op het stimuleren van de regionale aanpak. Kijk door de Brainport-Bril. Bepalen hoe je dat kunt bewerkstelligen. Gemeenten stimuleren om samen te werken en het regionale belang te zien.

Samen ben je sterker, kun je meer bewerkstelligen.

Milieu

(Externen: Marco Varla van DHV)

Stelling 1: Als er focus moet worden aangebracht m.b.t. milieu welke van de volgende vier mogelijkheden zou je kiezen: energie, C2C, biodiversiteit, gezondheid?

Dan valt de keuze op energie. Met energie kan de regio zich onderscheiden. Energie is wel erg breed. Het thema moet ook breed gehouden worden, maar per locatie moet er voor een bepaalde uitwerking worden gekozen (zon, wind, water, warmte-koude opslag, inzet restcapaciteit). SRE moet bij dit thema inzetten op innovatie.

Stelling 2: De regio is in 2040 onafhankelijk van fossiele brandstof.

Moeilijk haalbaar, maar wel een mooi streven. Het is haalbaar als alleen de regio wordt bekeken en de logistiek buiten beschouwing wordt gelaten. Het is een zeer goed streven voor de regio. SRE moet dat stimuleren en bedrijven begeleiden om dat te realiseren.

Met het inzetten op duurzame energie ligt er ook een andere rol voor het platteland. Het platteland kan in de toekomst de energievoorziening worden voor de regio. Duurzame energie kan heel goed lokaal georganiseerd worden en mensen zorgen zo zelf voor de eigen energievoorziening.

Zorg

(Externen: Frans Verdonck van Lunetzorg en Frederiek van der Ploeg van Lumens Groep)

Stelling 1: Zorg is vooral een zorg van gemeenten en dat is goed.

Zorg wordt altijd als een probleem ervaren. Dat moet juist worden omgedraaid en men moet de kansen zien van zorg. Een mooi voorbeeld is de zorgcorporatie in Hoge Loon waarin burgers samenwerken om de zorgvoorziening in het dorp te realiseren. Dit soort methodieken zijn zeer interessant voor de realisatie van zorg. Bij dit soort initiatieven zijn gemeenten hard nodig.

Andere kansen zijn vergrijzing en personeel in de zorg. Juist in deze regio ligt daarvoor een kans om met nieuwe technologische toepassingen de zorg te realiseren. Denk daarbij aan domotica en zorg op afstand. Techniek in de zorg.

Het is goed dat de zorg bij gemeenten ligt, de zorg moet dicht bij de burger vorm krijgen. Maar voor het SRE ligt er wel degelijk een rol. De volgende taken zijn te onderscheiden:

- Een taak om de samenwerking te stimuleren en te zorgen voor eenduidigheid. Veel zaken worden gedecentraliseerd. Dat betekent dat zorgaanbieders rechtstreeks te maken krijgen met de gemeenten. De afzonderlijke gemeenten hebben allemaal eigen spelregels. Voor SRE ligt er de taak om gemeenten samen brengen en uniformiteit aan te brengen in de spelregels.
- Voor SRE ligt er ook een taak om te zorgen voor kennisuitwisseling. In de stad en op het platteland spelen dezelfde problemen en issues.
- De financiering in de zorg is erg versnipperd. Ook hier ligt een taak voor het SRE om de financieringstromen te bundelen.

Cultuurhistorie

(Externe: Stephan Goth, architect en betrokken bij lichtjesroute en de negende)

Stelling 1: In het licht van de bezuinigingen is cultuurhistorie het eerste wat men moet laten vallen.

Nee, het moet juist slimmer worden georganiseerd. De cultuurhistorie is juist een grote drijfkracht in de regio. Bij voorbeeld evenementen als de Lichtjesroute zijn heel veel vrijwilligers betrokken en worden zeer gesteund door bewoners. Cultuur en cultuurhistorie zijn onmisbaar voor het aantrekken van bedrijven en het ontwikkelen van de economie. Cultuur en cultuurhistorie zijn de voedingsbodem en laten zien waar we vandaan komen, op welke schouders wij rusten.

Het is van belang, ook in het kader van cultuurhistorie, om d. m. v. het versterken van relaties tussen het bedrijfsleven en onderwijs jongeren te binden aan de regio. Ook de creatieve en artistieke jeugd, die kunnen zorgen voor nieuwe cultuur, verdwijnen.

Cultuur en cultuurhistorie worden in één adem genoemd. Ja, cultuurhistorie biedt mogelijkheden voor de cultuur, zoals het historisch en industrieel erfgoed. Het herbestemmen van deze locaties kan zorgen voor een aantrekkingskracht. De relatie tussen cultuurhistorie en r.o. is belangrijk in het kader van de profilering van de regio. Bij de profilering van de regio als economische motor is het van belang de unique selling points te verkondigen. Een van de USP is de relatie tussen de steden en de dorpen en de cultuurhistorie daar achter. De cultuurhistorie biedt een goede basis voor het versterken van de quality of life. Heel veel kansen zijn nog onderbelicht. Van Gogh is daar een goed voorbeeld van. Cultuurhistorie moet meer gebruikt worden en (stedelijke) festivals dienen meer regionaal gepromoot te worden.

Recreatie en toerisme

(Externen: Erik Boselie, citydynamiek Eindhoven en Frank van den Eijnden, vrijetijdshuis Brabant)

In de kernprofilering van regio moet technologie een belangrijke rol spelen. Dat levert veel kansen op om meer internationale allure te realiseren. Het is van belang om nog meer in te zetten op de evenementen als Strijp-festival, Glow, Dutch Design Week, etc. Dat zijn iconen voor citymarketing. En men moet niet alleen investeren als stad, maar als hele regio. Er moet worden ingezet op regiomarketing. Er wordt veel te beperkt om gegaan met marketing. Er zou een serieus budget voor moeten komen. Marketing moet je goed doen of helemaal niet. Het investeringsbudget wat nu beschikbaar is voor regiomarketing is te minimaal. Hier ligt echt een taak voor SRE. Het vrije tijdsdomein is namelijk grensoverschrijdend. Er wordt 6,7 miljard omgezet in de vrije tijdssector. Ook om de kenniswerker aan deze regio te binden moet regionaal worden geïnvesteerd. SRE moet de juiste randvoorwaarden realiseren om de activiteiten in de vrije tijdssector te versterken.

Zuidoost-Brabant blijkt geen gedragen concept voor de vrije tijdssector. Ga terug naar de basis, wat zijn de onderscheidende kwaliteiten van deze regio en waar is behoefte aan? Het werkt beter om op gebiedsniveau te kijken. In subregio's is meer samenhang. Men moet de geforceerde samenwerking tussen de 21 gemeenten op het gebied van recreatie en toerisme los laten. Het is niet erg dat verschillende delen van de regio een eigen profiel hebben m.b.t. recreatie. Wel is interessant om in te zetten op een overkoepelend thema, zoals Brainport: Culturele hoofdstad 2018! Kijk bijvoorbeeld naar het Ruhr-gebied. Daar hebben ze een regio heel goed neergezet en geprofileerd als totaal met daar binnen onderscheidende elementen.

Plattelandontwikkeling

(Externen: Jan Kerkhof, reconstructiecommissie De Peel en Dick van de Star, Groene Campus)

Stelling 1: Het platteland versterkt de stad

De stad en het platteland moeten als één systeem worden beschouwd. Er moet een gezamenlijk infrastructuur ontstaan. Het platteland draagt bij aan de quality of life van de Brainport. Het platteland moet het stedelijk gebied ondersteunen. Er ontstaat een nieuwe taak voor de agrarische sector: bijvoorbeeld het voeden van de stad.

Het platteland biedt ook ruimte voor een unieke woonomgeving. Voor kenniswerkers is het ook aantrekkelijk om te wonen op het platteland in een mooie boerderij. De functie van het platteland moet dus in een bredere context worden geplaatst.

De intensieve veehouderij zorgt voor negatieve effecten. Op dit gebied moeten er grootschalige veranderingen worden doorgevoerd. De reconstructie moet opnieuw onder de loep worden genomen. Er moet ook worden gekeken naar vormen van duurzame energieopwekking. Op het platteland moet nieuwe landbouw gaan plaats vinden. Op het platteland kunnen ook functies ontstaan die nu zijn gehuisvest in de stad. Zoals zorgboerderijen, kinderdagverblijven, recreatie. Zo ontstaat er ook meer samenhang tussen stad en platteland.

Voor het SRE ligt er de taak op het gebied van regionale sturing:

- De koppeling van Brainport en Greenport.
- Plattelandsvernieuwing, nieuwe functies op het platteland.
- De regio en sturing bij ontwikkelingen zoals het Rijk van Dommel en Aa en de Noordoostcorridor.

Ook deze sector heeft een tekort aan jonge mensen. Op de Groene Campus wordt al getracht bedrijfsleven en onderwijs te koppelen. Er wordt daar ook gezorgd voor kennisuitwisseling.

Regionale samenwerking

(Externen: Ger Zimmerman van de provincie Noord-Brabant, Elies Lemkes van Brainport Development, Hans den Dekker van het Evoluon, Paul Tholenaars van Woonbedrijf)

- Bekijk ten eerste wie wat moet doen, of het iets toe voegt en op welk niveau het iets toevoegt? Verschillende onderwerpen moeten op andere niveaus worden versterkt.
- Brainport zou niet mogelijk zijn geweest zonder SRE. 20 jaar geleden is er een samenwerking gestart tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Zonder SRE waren we niet op dit punt geweest. Voor de toekomst van Brainport is het belangrijk dat er focus komt in onze agenda, leiderschap wordt getoond, gekozen wordt voor de Europese schaal, ingezet wordt op innovatie en dat de regio het gebied wordt waar deze innovaties het eerste zichtbaar zijn en toegepast worden..

De volgende taken zijn voor SRE van belang:

- Zet in op bereikbaarheid (in de breedste zin van het woord.)
- Versterk de beleving van Brainport
- Zorg voor de branding.

Het SRE moet de regio op de kaart zetten.

- De provincie en het SRE moeten de samenwerking versterken. Het is goed om het aankomende half jaar in discussie te gaan over taken en taakverdeling om vervolgens daar afspraken over te maken.

Evaluatie debatavond

Het is goed om tijdens de avond verschillende invalshoeken te belichten en verschillende partijen aan het woord te laten. Wij zijn samen de regio en dit soort avonden bevestigen dat. Er zijn veel verschillende terreinen aan bod gekomen. Toch is het goed om een focus aan te brengen op een paar terreinen. Zorg dat je een paar dingen goed doet en laat de rest aan anderen over.

Vanavond praat iedereen vanuit zijn eigen vakgebied, maar als je afstand neemt, blijkt dat er grote overeenstemming is over onze regionale toekomst. Dat is de kracht van de regio.

Er zijn veel relaties tussen de onderlinge terreinen. Als SRE moet je ervoor zorgen dat je terreinen verbindt en grensoverschrijdend werkt.

Deze avond stond in het teken van het van buiten naar binnen kijken met experts. Dat gaan we ook de aankomende tijd met de bestuurders van de 21 gemeenten doen. Net als tijdens deze inspirerende avond moeten we inzetten op het bespreken van de inhoud en het benadrukken van de kwaliteiten van de regio. We moeten er voor waken te verzanden in structuurdiscussie. We moeten zoals tijdens deze avond tot de realisatie komen dat wij samen de regio zijn en elkaar kunnen versterken.

Voor verslag
Joni Braas

VERSLAG DEBATAVOND MET COLLEGELEDEN OVER DE REGIONALE AGENDA SRE 2011 – 2014

NH Koningshof Veldhoven – 5 juli 2010

In juni en juli vinden 5 debatavonden over de regionale agenda plaats. Daarvoor zijn verschillende betrokkenen uitgenodigd: burgemeesters, wethouders en raadsleden van de 21 regiogemeenten en externe partijen. Deze debatavonden zijn ingericht om met alle betrokkenen te bepalen wat de opgave voor SRE is voor de komende bestuursperiode. Deze opgave zal worden vastgelegd in de Regionale Agenda voor de periode 2011-2014.

Inleiding

Rob van Gijzel, de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van het SRE, heet de aanwezigen welkom en opent de avond.

Theo Verbruggen fungeert vanavond als discussieleider. Hij legt uit dat de regionale opgaven voor de zeven verschillende beleidsvelden van het SRE aan de hand van prikkelende stellingen worden besproken. Aan het einde van de avond wordt er nog gediscussieerd over hoe we die regionale samenwerking het beste kunnen inrichten.

Voordat de stellingen voor de verschillende beleidsvelden worden besproken, houdt Egbert-Jan Sol (CTO van TNO Science & Industry) een inleiding. Hij drukt de aanwezigen op het hart dat de regio Zuidoost-Brabant een bijzondere regio is, waar ook bijzondere bedrijven gevestigd zijn. Een voorbeeld van zo'n bedrijf is ASML, veruit de grootste machinefabrikant van de wereld voor de productie van microchips. Behalve op dit gebied zijn er in deze regio ook clusters van bedrijven die zich richten op energie/solar, medische systemen, food en automotive.

Het stedelijk gebied en het landelijk gebied profiteren evenzeer van deze ontwikkelingen. Niet alleen zitten er veel leveranciers voor bijvoorbeeld ASML in het landelijk gebied, maar ook boeren hebben kansen om wat te betekenen op het gebied van bijvoorbeeld energie of food. De boerderij als hightechbedrijf en energieleverancier.

Egbert-Jan Sol vertelt de aanwezige bestuurders dat het belangrijk is dat zij zich realiseren dat deze regio hét centrum van de complexe maakindustrie van Nederland is en één van de Toptechnologische regio's in Europa. Bestuurders moeten daarin hun verantwoordelijkheid nemen. Daarnaast is het belangrijk dat het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en de overheid (triple helix) elkaars agenda begrijpen. De regio die dat sneller kan dan de andere, die heeft de meeste kans op groei.

Economie

Stelling: We leiden niet de juiste vakmensen op voor de toekomst.

Als regio moet je niet overal de beste in willen zijn. Je moet je focussen op bepaalde aspecten waar je het beste in wilt zijn; de concurrentie op nichemarkten aangaan. Daarvoor is specifieke kennis nodig en dus ook vakmensen. Mensen die het bedenken en mensen die het maken. De triple helix is daarom essentieel. Om kennis te bundelen, te ontsluiten en toepasbaar te maken moeten er in een vroeg stadium contacten worden gelegd tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen.

De overheid moet onderwijsinstellingen faciliteren. 30% van de studenten in de regio blijft namelijk ook wonen in deze regio. Daarnaast moeten we scholing bieden voor "oudere" werknemers die nog werken met "oude" technologieën. Zij moeten flexibel zijn en snel kunnen omschakelen naar nieuwe technologieën. Om de innovaties waar deze regio om bekend staat op de markt te brengen, hebben we bovendien meer echte ondernemers nodig in deze regio. Eigenlijk moet iedereen er mee bezig zijn om kracht van de regio uit te dragen. Als SRE kun je een stimulerende en activerende rol spelen op dit gebied.

Als bestuurders moeten we uitstralen dat we geloven in de economische kracht van de regio. Ook de recreatieve industrie, de bakker etc. kan er namelijk van profiteren. Bestuurders hebben ook een belangrijke taak in het doorbreken van trage procedures. Om een topregio te zijn is een topsnelheid nodig in ons handelen.

Als gezamenlijke gemeenten moeten we afspraken kunnen maken hoe we de lusten en lasten delen. Bijvoorbeeld als er een aantrekkelijk bedrijf naar deze regio komt. Het maakt niet uit waar deze zich vestigt, als het maar komt.

Verkeer & Vervoer

Stelling: We hebben inmiddels een uitstekend openbaar vervoer.

OV werkt heel goed in dichtbevolkte gebieden. In deze regio wonen de mensen echter behoorlijk verspreid. Het merendeel van het SRE is randstedelijk gebied. Afstanden die met de auto 10 minuten duren, kosten je met de bus 45 minuten. Daar moeten we geen genoegen mee nemen. Maar de exploitatie is een probleem. Daarom zullen we soms ook moeten accepteren dat het opzetten van frequent OV tussen dorpen niet haalbaar is. Met dit in het achterhoofd kunnen we vaststellen dat het (H)OV-netwerk relatief goed is in deze regio.

Het SRE is de wettelijke vervoersautoriteit in de regio Zuidoost-Brabant. Mobiliteit is een regionaal vraagstuk. Geconcludeerd wordt dat voor mobiliteit een goed basisnetwerk noodzakelijk is waarover de grote vervoersstromen plaatsvinden. Dit kun je ondersteunen met lokaal vraagafhankelijk vervoer. Via het spoor is het belangrijk om goede verbindingen te hebben met grote steden in het buitenland. De regio moet op het gebied van mobiliteit in ieder geval gezamenlijk optrekken bij de noodzakelijke ontwikkeling van de luchthaven en de grote ruit. Je moet accepteren dat op sommige plaatsen OV niet exploitabel is. Opvallend is dat in Californië geen OV is, maar dat het toch een excellente regio is. Deze twee factoren lijken dus niet afhankelijk van elkaar.

Ruimte & Wonen

Bij woningbouw moeten we zorgen voor voldoende woningen voor de verschillende doelgroepen. Hierbij zijn regionale apparaten en snelheid van handelen essentieel. We hebben last van de stroperigheid van de procedures. Geconcludeerd wordt dat dit zeker niet alleen door de wettelijke procedures komt, maar ook ligt aan de gemeenten zelf. We moeten ons niet verschuilen achter regeltjes, maar doorpakken en met de markt optrekken.

De oude woningbouwafspraken zijn niet realistisch. Een programma opstellen is sowieso lastig, omdat dit altijd is gebaseerd op prognoses. En deze komen toch nooit uit. Beter is om te bepalen waar we op dit moment staan en waar we naar toe willen op de korte termijn. Het SRE kan daarvoor uitgangspunten formuleren.

Hoe organiseren we die feitelijke afstemming dan? Er wordt geopperd om bijvoorbeeld bij bedrijventerreinen en wonen het ambtelijk apparaat van het stedelijk gebied bij elkaar te voegen. Want er komt niks terecht van bijvoorbeeld de ambities op het gebied van bedrijventerreinen als de gemeenten op individuele basis de plannen blijven uitvoeren. Door op regionale schaal samen te werken en te komen tot 1 centrale regie, kun je onnodige concurrentie tegengaan en voorkomen dat collegagemeenten onnodig zienswijzen indienen bij bepaalde gemeentelijke projecten. We moeten ons wel afvragen wat met de 21 gemeenten wordt afgestemd en wat subregionaal. We moeten aan de voorkant samen regelen hoe we het willen hebben en er voor zorgen dat we daarna (aan de achterkant) de opbrengsten en de lasten goed verdelen.

Zorg & Welzijn

Stelling: Er moeten meer technische oplossingen komen om mensen langer thuis te laten wonen.

De doorontwikkeling van domotica is van belang in de zorg. Dit past ook heel goed bij de regionale ambities op het gebied van technologische ontwikkelingen.

Bij activiteiten op het gebied van zorg geldt het motto "lokaal doen wat kan, regionaal wat moet". Het vertrekpunt is dus lokaal. Bovendien gaat de discussie niet alleen over lokaal of regionaal.. Een tussenvorm kan ook. Kijk bijvoorbeeld naar de Kempengemeenten die met 5 gemeenten samenwerken op bepaalde gebieden.

De uitvoering van de WMO is een voorbeeld dat op lokale schaal moet plaatsvinden; de uitvoering dicht bij de burger is hierbij van belang. Gemeenten doen dat goed.

Als er meer geld uit Den Haag nodig is bijvoorbeeld voor onderwijs van autisten, dan moet het SRE daar voor gaan. Individueel krijg je dat niet voor elkaar.

“Laat je niet flessen” en leerlingenvervoer zijn ook voorbeelden van projecten die goed werken op regionale schaal. Omdat zorgaanbieders ook vaak op regionale schaal werken, is het voor de gemeenten ook handig om op regionale schaal samen te werken. Samenwerking is dan juist een manier om te besparen.

Cultuurhistorie

Stelling: In het licht van de bezuinigingen moet cultuurhistorie het eerste sneuvelen.

Op cultuurhistorie moet niet als eerste bezuinigd worden. Op dit moment wordt zelfs de grootste archeologische opgraving in Europa gedaan in Zilverackers Veldhoven. Samenwerken op het gebied van cultuurhistorie is juist goed om geld te besparen. Zo kun je gezamenlijk cultuurhistorische gebieden digitaliseren en toegankelijk maken of gezamenlijk een opslagplaats in gebruik nemen om regionaal artefacten op te slaan.

Ook voor activiteiten op het gebied van cultuur zou samenwerking juist een manier kunnen zijn om te besparen. Zo zouden filmhuizen en theaters gezamenlijk op kunnen trekken om programma's te ontwikkelen en in te kopen. Een ander voorbeeld is dat de gemeenten op het gebied van Engelstalig theater zouden kunnen samenwerken. Als je topmensen naar deze regio wilt trekken, zul je ook top culturele voorzieningen moeten kunnen aanbieden. Bij grootschalige voorzieningen moet de regio gezamenlijk optrekken. Kleinschalige voorzieningen kunnen de gemeenten uitstekend individueel opzetten.

Recreatie & Toerisme

Het budget van Milieu en Recreatie & Toerisme gaat vaak naar versnipperde, eigenlijk lokale initiatieven. En dus niet naar regionale thema's. Kijk bijvoorbeeld naar de teleurstellende resultaten van de Regio-VVV.

Op het gebied van toerisme werkt regionale branding niet. We moeten De Kempen, De Peel, Eindhoven en randgemeenten als aparte gebieden zien. De Peel en de Kempen zijn een totaal ander gebied, maar hebben het stedelijk gebied wel nodig. Als je Europees iets wilt neerzetten als toeristische regio, dan moeten we dat op Brabants niveau aanpakken.

Dat betekent wel dat de regionale uitvoering van activiteiten op het gebied van Recreatie & Toerisme anders moet dan nu. Het pleidooi is dus om de regionale toerismemarkt samen te bekijken, maar gedifferentieerd aan te pakken.

Regionale samenwerking

De discussieleider vraagt de aanwezigen op welke terreinen de samenwerking tussen 21 gemeenten binnen het SRE wel wat minder kan. De meeste stemmen gaan naar de beleidsvelden Milieu en Zorg & Welzijn, gevolgd door plattelandsontwikkeling en ruimte en wonen.

Geopperd wordt dat het goed is om ook eens af te wijken van de geëigende ordeningsprincipes als Ruimte & Wonen, Verkeer & Vervoer, Zorg & Welzijn etc. Hierdoor kunnen bepaalde thema's ook integraler aangepakt worden en kan tevens een dynamisch bestuur ontstaan.

Bepaalde thema's kunnen lokaal, andere subregionaal en andere met 21 gemeenten worden aangepakt. Er moeten wel duidelijke keuzes worden gemaakt. Wat doet het SRE wel, wat niet? Het SRE kan niet met minder geld, meer doen.

De aanwezigen zijn het er over eens dat het leidmotief “Zuidoost-Brabant als toptechnologische regio” (zoals in de inleiding geformuleerd door Egbert-Jan Sol) moet zijn. Als we vanuit dat perspectief werken, dan kan het SRE daar een voortrekkersrol in spelen. Bij bepaalde thema's zal er niet vanuit dat perspectief worden gewerkt; deze kunnen dan ook lokaal opgepakt worden. Maar als we werken vanuit het perspectief van een toptechnologische regio, in hoeverre kunnen landelijk en stedelijk gebied daarin gezamenlijk optrekken? Enkele vertegenwoordigers van het landelijk gebied ervaren het SRE niet als iets van henzelf, maar meer van het stedelijk gebied. De regio lijkt er één van twee snelheden. De thema's en het tempo in bijvoorbeeld Reusel-De Mierden is anders dan in bijvoorbeeld Eindhoven. En dat is niet erg. Maar de stedelijke gemeenten hebben het gevoel dat als zij een samenwerking aangaan op een bepaald gebied, dat er dan argwaan ontstaat bij de landelijke gemeenten. De landelijke gemeenten lijken dit als een bedreiging te ervaren.

En dus moet goed uitgelegd worden wat nu de win-win is van samenwerking voor zowel landelijk als stedelijk gebied. Er moet duidelijker gecommuniceerd worden dat het SRE ook werkt voor de landelijke

gemeenten. En op dit moment lukt dat niet goed. Iedereen wil wel doorpakken, maar er is nog argwaan onderling. Waar zit die argwaan en dat wantrouwen? Dat moeten we benoemen. Die discussie moet gevoerd worden en nu ook eens afgemaakt worden. De ambities van de 21 gemeenten willen we overeind houden, maar we moeten van elkaar accepteren dat het soms beter is om met 5, 8 of 12 gemeenten te werken.

Gemeenten moeten bereid zijn om niet-vrijblijvende afspraken te maken. Twee voorbeelden worden genoemd. Het afstemmen van bedrijventerreinen en een regionale grondbank. Over het algemeen vinden de aanwezigen het afstemmen van bedrijventerreinen een goed idee, maar dan wel op subregionaal niveau. Op dit moment lukt dat echter niet.

Over een coördinerende rol van het SRE bij gronduitgiften zijn de aanwezigen het niet eens. De meeste stedelijke gemeenten vinden dit een goed idee, de landelijke niet. Bovendien moet er niet direct gesproken worden over instrumenten, maar allereerst over de doelen en de ambitie, wat wil je bereiken. Eerst moeten de kerntaken van het SRE opnieuw geïdentificeerd worden, voordat het SRE nieuwe dingen gaat doen.

De metafoer van de hoed en de rand wordt geïntroduceerd. De hoed is het stedelijk gebied en de rand is het groene, landelijke gebied. Beide hebben eigen kwaliteiten. De hoed heeft de rand nodig en andersom is dat ook het geval. Het rurale is versterkend aan het stedelijke en vice versa. Dat neemt niet weg dat de hoed op sommige gebieden een ander programma kan draaien dan de rand. Een regio met twee snelheden dus. Als we het eens worden over deze metafoer, dan hebben we al heel wat bereikt. Zijn we het eens, dan kunnen de individuele gemeenten ook antwoord geven op de vraag wat je als gemeente nodig hebt om positie in hoed of rand te behouden. Maar ook wat je kunt bieden aan de overige gemeenten binnen deze samenwerking. Samenwerken is namelijk ook altijd inleveren. Je moet over het primaire (vaak individuele) belang heen durven stappen en inzien dat het gezamenlijke belang je uiteindelijk sterker maakt. En daar is een cultuuromslag voor nodig. Als regio zullen we vooruit moeten, wat er ook in de Regionale Agenda komt te staan. Het SRE zal daar het voortouw in moeten nemen.

Afsluiting

Rob van Gijzel sluit de avond af. Het lijkt alsof er een tegenstelling is tussen stedelijk en landelijk gebied. Maar beide hebben elkaar nodig om iets voor elkaar te krijgen. De kracht van deze regio is juist het onderscheid tussen het landelijk en stedelijk gebied. De Regionale Agenda moet helderheid geven of we met elkaar vooruit willen of niet. Het is namelijk 5 voor 12. Als we niet gezamenlijk vooruit kunnen, dan moeten we dat durven uitspreken. Gaan we verder als hoed en rand of gaan hoed en rand apart verder. Natuurlijk liggen er gevoeligheden, maar de eerste overheid is en blijft de gemeente. De bestuurders hebben een buitengewoon grote verantwoordelijkheid in de samenwerking. Of dat nou in subregio's of op het niveau van de 21 gemeenten is, dat moet niks uitmaken.

Voor verslag:
Ron Hensen

VERSLAG DEBATAVOND MET COLLEGELEDEN OVER REGIONALE AGENDA SRE 2011-2014

Willibrordhaeghe Deurne – 7 juli 2010

Opening

Woensdagavond 7 juli 2010 vond de tweede debatavond voor collegeleden plaats in het kader van de nieuwe regionale agenda van het SRE voor de periode 2011- 2014. Voor deze debatavond zijn burgemeesters en wethouders uitgenodigd om input te leveren voor de regionale agenda. Er zijn 22 bestuurders aanwezig en 12 medewerkers in het SRE.

Hans Beenakker, lid van het Dagelijks Bestuur, heet iedereen welkom. De debatavonden zijn georganiseerd om met alle betrokkenen te bepalen wat de opgave voor het SRE is voor de aankomende bestuursperiode. Deze regio, de Brainport, behoort tot de 3 belangrijkste economische dragers van Nederland. Er ligt een forse opgave om de ambities van deze regio waar te maken. Belangrijk is een goede focus om de sterke punten van de regio verder te kunnen uitbouwen.

Ria Engels, secretaris van het SRE, geeft vervolgens een korte samenvatting van de eerste debatavond met externen op 14 juni. Een belangrijk thema is de integraliteit van de opgaven. De angst dat iedere externe partij slechts voor de eigen belangen opkomt bleek ongegrond. Het debat leidde juist tot een samenspel waarin vooral ook de gezamenlijke belangen werden benadrukt. Het besef was aanwezig dat we elkaar nodig hebben in de regio.

Ook wordt kort stilgestaan bij de eerste debatavond met collegeleden op 5 juli. Mary Fiers geeft een terugkoppeling. Geconcludeerd werd dat de regio, vooral op economisch vlak, goud in handen heeft. Belangrijk is om met elkaar te bepalen waar de kansen liggen en welke thema's belangrijk zijn. De wil om terreinen samen te werken bleek zeker aanwezig, maar de stap om tot actie over te gaan is niet zomaar gezet. Dit heeft vooral te maken met discussies over de beleidsinhoud en het schaalniveau waarop de samenwerking moet worden aangegaan. Dit hoort echter bij het proces, dat met afstemming over de inhoud zal moeten beginnen!

Jean-Paul Kroese licht vervolgens de economische meerwaarde van de Brainport-regio toe. De regio levert een grote bijdrage aan de Nederlandse export. Innovatie is de sleutel tot succes; innovatie die tot stand komt door samenwerking, waarbij de overheid een faciliterende rol heeft. De toekomst van de ontwikkeling van de informatietechnologie ligt voor een belangrijk deel in de regio, omdat deze mede mogelijk wordt gemaakt door de chiptechnologie die door grote regionale spelers wordt ontwikkeld.

Dan is het tijd voor interactie met de zaal. Theo Verbruggen zal als gespreksleider de discussie in goede banen leiden. De verschillende programma's en deelgebieden, zoals beschreven in de debatnotitie, zullen zoveel mogelijk aan de orde komen. Mogelijk kan niet bij alle thema's uitgebreid worden stilgestaan. Omdat de groep niet te groot is zullen de aanwezigen de mogelijkheid krijgen zich vanuit de zaal te laten horen.

Economie

Theo Verbruggen stelt dat economie een belangrijk thema is omdat de regio, een belangrijke bijdrage levert aan de Nederlandse economie. Herkennen de aanwezigen zich hierin?

Het antwoord is ja. De reacties in het kort:

- Er zijn zorgen over de prioriteit die de provincie Noord-Brabant aan de economie toekent. In de ontwikkelde Brabantbrede visie speelt economie een te ondergeschikte rol.
- Als het om de economie gaat worden teveel de grote bedrijven (ASML, TNO, NXP) in het Stedelijk Gebied als drager genoemd, terwijl het accent ook zou moeten liggen op de toeristische en agrarische sector ('agrobusiness') in het landelijk gebied. Hierin zou meer geïnvesteerd moeten worden. Er is sprake van een 'economie van twee snelheden/kwaliteiten'. De economische waarde van het platteland is minstens zo belangrijk als die van het Stedelijk Gebied.

- De zinkindustrie in Budel biedt kansen op het gebied van duurzaamheid. Hier zou ook een interessant energiecluster kunnen ontstaan.
- De focus moet liggen op de hele (productie)keten (inclusief netwerk van toeleveranciers) in plaats van op individuele bedrijven: versterk elkaar in plaats van te beconcurreren. Zorg voor het verbinden van bedrijven en sectoren.
- Behoud en investeer in de dynamiek, geef ruim baan aan de creativiteit van ondernemers om innovatie te stimuleren. Het Stimuleringsfonds van het SRE wordt als voorbeeld genoemd. Om innovaties van de grond te laten komen moet de politiek dichterbij het bedrijfsleven staan ('triple helix').
- Het is belangrijk om een zodanige structuur te creëren dat het hele systeem van innovatie en samenwerking ook in de toekomst kan voortbestaan en partijen duurzaam met elkaar verbonden zijn.
- Heb aandacht voor de kenniswerkers, maar zeker ook voor de maakindustrie. Ook voor lager geschoolden moet werk worden gecreëerd.
- Er wordt vaak over 'wij' gesproken, maar wie behoren daartoe? Er zijn veel partijen actief. De onderlinge afbakening is niet altijd duidelijk (Brainport Development, gemeente Eindhoven en Helmond, provincie, rijk). Het is de rol van het SRE om de krachten te bundelen en te komen tot een gecoördineerde regio.
- Brainport Development en SRE zouden moeten samengaan. Het is een gemiste kans dat voor Brainport een aparte organisatie is opgericht. Grootschalige economische activiteiten dienen centraal in de regio uitgevoerd te worden. Dat moeten gemeenten niet langer zelf willen doen.
- Ga uit van de kracht van gemeenten; de grote diversiteit aan woon- en verblijfmilieus is een groot pluspunt van de regio.
- Het SRE moet zich bezig houden met activiteiten die een bijdrage leveren aan de regionale economie. Het bedienen van het lokale bedrijfsleven is een gemeentelijke aangelegenheid.
- Het verschil tussen het stimuleren van de economie in het stedelijk en het landelijk gebied is er niet een van snelheid; het zijn verschillende sporen.

Verkeer & Vervoer

Theo Verbruggen vraagt de zaal hoe tevreden men is met het openbaar vervoer in de regio. De reacties in het kort:

- Er wordt een probleem ervaren met het OV in de kleine kernen (voorbeeld Gemert-Bakel). Het vervoer is economisch niet rendabel, waardoor de dienstverlening beperkt is. De vraag is wel of het probleem verklaard kan worden door een te kleine vraag naar openbaar vervoer (en daardoor klein aanbod) of dat het wellicht andersom werkt, dat als er meer aanbod komt de vraag vanzelf toeneemt.
- De focus zou niet moeten liggen op het stimuleren van het OV, maar het stimuleren van duurzaam vervoer in het algemeen. Wat is er mis met vervoer per auto wanneer de auto ook een duurzaam vervoermiddel kan worden?
- Naast OV is vooral aandacht voor de bereikbaarheid van de regio erg van belang. De regio moet samenwerken aan een goede wegen infrastructuur.
- De gebiedsontwikkelingen in de regio zijn een goed voorbeeld van een succesvolle samenwerking tussen provincie, SRE en gemeenten. Hierin worden de mobiliteitsvraagstukken volledig meegenomen.

Cultuurhistorie

Theo Verbruggen poneert de stelling dat op cultuurhistorie wel kan worden bezuinigd. Is de zaal het hiermee eens? De reacties in het kort:

- Niet mee eens. Cultuur is erg belangrijk. Voor de kwaliteit van leven in de regio en voor het regionale vestigingsklimaat.
- Cultuurhistorische elementen, zoals archeologie en educatie, zouden meer met elkaar verbonden moeten worden.
- De plaats waar cultuur wordt aangeboden maakt de burger niet uit. Het gaat om het programma dat wordt aangeboden. Het gaat er dus om dat je op enkele locaties interessant programmeert, in plaats van dat je overal hetzelfde organiseert. Dit zou veel beter afgestemd en gecoördineerd moeten worden.
- Het is meer bepalend om cultuur te laten uitdragen door de provincie (de Brabantse cultuur) dan door het SRE als Zuidoost-Brabant.
- Het is zaak rekening te houden met de verschillen in belangstelling in de regio en het aanbod hierop af te stemmen.

Regionale samenwerking en programma's

Theo Verbruggen geeft een korte samenvatting. Geconcludeerd kan worden dat economie een erg belangrijk thema is; de samenwerking tussen partijen loopt goed en men kan elkaar in de regio goed vinden. Vervolgens wordt aan de zaal gevraagd voor welke programma's/beleidsthema's de samenwerking in de regio wel wat kan worden teruggeschroefd. Het aantal stemmen wordt per thema geïnventariseerd, waaruit de volgende uitslag komt:

- Cultuurhistorie: 15 stemmen (wel bezuinigen op samenwerking)
- Zorg en welzijn: 14 stemmen
- Recreatie en toerisme: 5 stemmen
- Ruimte en wonen 4 stemmen
- Milieu 1 stem
- Plattelandsontwikkeling: 0 stemmen
- Verkeer en vervoer: 0 stemmen
- Economie: 0 stemmen (niet bezuinigen op samenwerking)

Enkele thema's, waaronder Zorg en welzijn, krijgen veel stemmen. De zaal wordt om een korte toelichting gevraagd. Enkele reacties:

- Samenwerking op dit vlak is juist wel belangrijk. De samenwerking tussen overheid, instellingen, en bedrijven heeft succesvolle projecten opgeleverd die op regionaal niveau effect hebben gehad (bijvoorbeeld jeugd en alcohol, 'Laat je niet flessen').
- Belangrijk is om gezamenlijk keuzes te maken over de mate van samenwerking. Het hoeft niet persé minder, maar wel anders (efficiënter). Sommige projecten zouden wellicht beter in kleiner verband kunnen worden uitgevoerd.
- Nu met de WMO veel taken bij de gemeenten terecht zijn gekomen, zou het SRE wellicht een stap terug kunnen doen. Het SRE moet zich beperken tot de platformfunctie.

Voor Recreatie en toerisme geldt ook dat het SRE wel een aantal taken kan oppakken, maar er niet naar moet streven om alles te doen. Er is ontevredenheid over de prestaties van de VVV, maar van de andere kant is men tevreden over de routestructuren.

Op de samenwerking op het gebied van Plattelandsontwikkeling moet niet worden bezuinigd, omdat deze grote economische projecten oplevert die een bijdrage leveren aan de regionale economie.

Vervolgens wordt stilgestaan bij de regionale samenwerking in het algemeen. Volgens de aanwezigen levert regionale samenwerking een belangrijke efficiencywinst op. Opgemerkt wordt dat het goed zou zijn wanneer alle regionaal opererende organisaties als SRE, GGD en Veiligheidsregio zouden worden samengevoegd. Dit levert efficiencywinst. Bovendien wordt bestuurlijke drukte verminderd.

Gevraagd wordt of de gemeente Eindhoven bereid is te investeren in de regionale samenwerking. Mary Fiers antwoordt dat samenwerking altijd begint met inhoud en schaalniveau. Sommige ontwikkelingen slagen niet door het betrekken van alle 21 gemeenten. Soms is een eerste stap de samenwerking tussen enkele gemeenten, die dan vervolgens wordt uitgebouwd (olievlekwerking). Belangrijk is ook om een bestuursstructuur te kiezen die bij het vraagstuk past. Er zou niet altijd naar gestreefd moeten worden om over de hele linie gelijk op te trekken en alle gemeenten bij de samenwerking te betrekken.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de economie in de regio en de samenwerking op dit terrein erg belangrijk gevonden wordt. Zowel het stedelijk als het landelijk gebied leveren een belangrijke bijdrage aan het succes van de Brainport-regio. Sommige uitdagingen moeten op de schaal van de 21 gemeenten worden aangepakt, andere juist weer in kleiner verband. Het SRE heeft de belangrijke taak deze samenwerking te coördineren en te sturen op de verschillende schaalniveaus, passend bij de problematiek. Voor de gemeenten ligt er de taak zich wat meer te profileren met waar ze goed in zijn en waar ze hun bijdrage kunnen leveren aan de samenwerking. Een samenwerking die kan worden getypeerd als projectmatig en dynamisch, passend bij de opgave, waarbij niet teveel wordt vastgehouden aan bestaande structuren. Vooruitgang door samenwerking is het devies, ook wanneer het gaat over bezuinigingen.

Voor verslag,
Ralf de Brouwer

VERSLAG DEBATAVOND MET RAADSLEDEN OVER REGIONALE AGENDA SRE 2011-2014

Koningshof Veldhoven – 12 juli 2010

In het kader van de nieuwe regionale agenda voor de periode 2011-2014 heeft op maandag 12 juli jl. de eerste debatavond met raadsleden plaatsgevonden.

Bij deze eerste bijeenkomst waren ongeveer 28 gemeenteraadsleden aanwezig, 2 leden van het Dagelijks Bestuur van het SRE en 13 medewerkers van het SRE. De gemeenteraadsleden waren afkomstig uit de gemeente Bergeijk (1), Cranendonck (3), Eersel (3), Gemert-Bakel (1), Nuenen (1), Oirschot (1), Son en Breugel (3), Valkenswaard (5), Veldhoven (7) en Waalre (3). Het aandeel nieuwe raadsleden was gelijk aan het aandeel zittende raadsleden.

Inleiding

Dhr. Van Gijzel geeft in de inleiding een toelichting op het doel van de bijeenkomst en het traject van totstandkoming van de Regionale Agenda.

Daarnaast geeft hij aan dat de regio, Brainport, een belangrijke pijler van de Nederlandse economie is, samen met Mainports Amsterdam en Rotterdam. De regio is de tweede regio in Nederland, waar het gaat om de bijdrage aan het BNP. Bovendien speelt de regio een hele belangrijke rol in de R&D. Deze typering geldt niet alleen voor de stad Eindhoven, maar voor de hele regio. Waar ASML gehuisvest is in het stedelijk gebied, bevinden de toeleveranciers van ASML zich in de hele regio. Om de samenhang tussen stedelijk en landelijk gebied weer te geven gebruikt dhr. Van Gijzel de metafoor van de hoed en de rand.

In een belangrijke economische regio als Zuidoost-Brabant is het essentieel om goed samen te werken. En dan gaat het om echt samenwerken, niet alleen als het wat oplevert, maar er moet ook de bereidheid zijn om wat in te leveren.

Debat

Het debat vindt plaats aan de hand van een aantal stellingen / onderwerpen en staat onder leiding van Theo Verbruggen.

Communicatie / profilering

Uit de discussie komt naar voren dat het voor raadsleden (en zeker voor burgers) vaak onduidelijk is wat het SRE doet. Het SRE zou zich beter moeten profileren. Het is van belang dat het SRE laat zien wat er door samenwerking in de regio bereikt wordt: duidelijk maken waar de meerwaarde van het SRE ligt. Het is wellicht zelfs een idee om te laten zien wat er zonder regionale samenwerking niet bereikt zou zijn.

Daarnaast wordt de vraag neergelegd om de raadsleden vaker actief te informeren. Nu is er wel de mogelijkheid informatie op te vragen, maar dit is niet bij iedereen bekend. Het actief informeren van de raden over de plannen van het SRE kan een hoop onnodige tegenstand voorkomen.

Ria Engels, directeur van het SRE, geeft aan dat het SRE meerdere malen heeft aangeboden aan de griffiers om een presentatie te verzorgen voor de (nieuwe) gemeenteraadsleden, maar dat slechts zes gemeenten hiervan gebruik gemaakt hebben. Veel raadsleden waren hiervan niet op de hoogte.

Er wordt de suggestie gedaan om soort van top-10 van problemen en uitdagingen voor de komende jaren te maken en die te bespreken met de raden. Elke gemeente kan dan zelf keuzes maken in speerpunten van beleid als input voor de regionale agenda.

Economie

Brainport is de belangrijkste term als het gaat om de economie in de regio. Raadsleden geven aan heel tevreden te zijn over de lobby in Den Haag en de manier waarop Brainport op de kaart gezet is. De Brainport behoort nu tot de top-3 regio's van Nederland, samen met de Mainport en de Seaport.

Het is van groot belang bedrijven naar de regio te trekken en bedrijven hier ook te houden. Er wordt gevraagd om blijvende inzet van het SRE op dit punt.

Daarnaast is het belangrijk dat het SRE in blijft zetten op het opzetten en behouden van de kenniscentra en samenwerkingsverbanden met het onderwijs. Dit helpt om de arbeidsmarkt te verbeteren.

Henri de Wijckersloot, portefeuillehouder economie en arbeidsmarkt, geeft aan dat het SRE ook actief is in de bestrijding van de jeugdwerkloosheid, het opzetten van mobiliteitscentra en het ondersteunen van de werkpleinen. Uit reacties blijkt dat het voor veel raadsleden onduidelijk is wat de rol van het SRE daarin is. Henri de Wijckersloot geeft aan dat die rol met name zit in het organiseren, van samenhang, het realiseren van een gezamenlijke agenda en het zorgen voor matches ten behoeve van de uitvoering. Door samen te werken in SRE-verband kun je meer bereiken dan als individuele gemeente.

Er wordt gevraagd of het SRE zorgt voor afstemming op het gebied van bedrijventerreinen. Een aantal raadsleden geeft aan dat er beter afgestemd zou moeten worden welke functies waar ontwikkeld wordt. Samen de juiste plek zoeken voor bepaalde ontwikkelingen is in het voordeel van iedereen. Dit vraagt wel een bereidheid om actief samen te werken. Een raadslid geeft aan dat er veel koudwatervrees is, maar dat je soms gewoon risico's moet durven nemen om samen verder te komen.

Binnen de regio zijn er al gemeenten die - meer of minder intensief – met elkaar samenwerken op het gebied van bedrijventerreinen. Rob van Gijzel, voorzitter van het dagelijks bestuur van het SRE, geeft aan dat als je met 2 of 3 gemeenten samen kunt werken, dat dan ook met meer gemeenten kan. Het belangrijkste is dat de wil er is om samen te werken. Verdergaande samenwerking en verevening hoeven niet ten koste van een gemeente te gaan; verevening kan namelijk op diverse manieren plaatsvinden. Winsten uit de ontwikkeling van een industrieterrein in gemeente A kunnen bijvoorbeeld ook geïnvesteerd worden in recreatieve voorzieningen in gemeente B.

Tot slot wordt opgemerkt dat voor een goede economie ook een goede infrastructuur nodig is.

Mobiliteit

Bereikbaarheid is essentieel voor de ontwikkeling van de regio. Er wordt in het bijzonder aandacht gevraagd voor bereikbaarheid met het Openbaar Vervoer. Voor scholieren zijn de busverbindingen, met name aan de west-kant van de regio, verre van ideaal. De suggestie wordt gedaan om in de regio de treinverbindingen beter te benutten en in te zetten door te zorgen voor busverbindingen van de stations met het achterland. Betreurd wordt dat station Best niet langer een intercystation is. Tegelijkertijd wordt positief gereageerd op een mogelijk station in Acht, aangezien dat de mogelijkheden van het vliegveld vergroot. Voor zakelijk verkeer moet niet alleen ingezet worden op de bereikbaarheid van het vliegveld, maar zeker ook op goede treinverbindingen (HSL) met Duitsland en België.

Er wordt een compliment gemaakt voor de ombouw van de randweg en de manier waarop zo'n groot project met zo weinig problemen / overlast tot een goed einde is gebracht. Daar tegenover wordt gesteld dat er wel wat meer tempo gemaakt zou mogen worden met de N69. Het SRE zou wat meer druk moeten zetten op de provincie om het tempo in dit proces te verhogen.

Rob van Gijzel geeft aan dat discussies, zoals over het tracé voor de grote ruit, in de regio vragen om een compromis. Het gaat erom hoe ver je bereid bent te gaan in de samenwerking en of de wil er is om iets in te leveren voor een groter, gezamenlijk doel.

Een van de raadsleden vraagt het SRE om een integrale visie op vervoer te maken. Theo Dijk, senior beleidsadviseur van het SRE, geeft aan dat die visie al bestaat en is opgenomen in het MIRT. Het blijkt dat dit bij veel raadsleden niet bekend is.

Cultuur en cultuurhistorie

Cultuur en cultuurhistorie zijn wezenlijk voor de identiteit van de regio, dus daar zou je niet op moeten bezuinigen. Een van de raadsleden geeft aan dat je nooit zomaar samenwerkingstaken weg moet doen, want wat je wegdoet krijg je niet zomaar weer terug. We moeten behouden wat we hebben.

Er zou meer afstemming moeten komen op het gebied van theaters en theatervoorstellingen. Op dit moment is er veel onderlinge concurrentie en afstemming zou dat op kunnen lossen. Er wordt opgemerkt dat afstemming tussen de theaters een goede ontwikkeling zou zijn, maar dat gemeenschapshuizen buiten beschouwing moeten worden gelaten.

Grote culturele activiteiten moeten zo veel mogelijk in Eindhoven plaatsvinden. Ook daarin is samenwerking van belang.

Er wordt aangegeven dat er meer gedaan kan worden om cultuur in de regio landelijk te promoten. Het gaat dan om grote evenementen zoals de Dutch Design Week en Glow. Daarnaast moeten deze evenementen ook in de regio meer gepromoot worden als regionale activiteiten en niet als Eindhovense activiteiten. De suggestie wordt gedaan om de raadsleden hier actief voor uit te nodigen.

Zorg en welzijn

Zorg is een primaire taak van gemeenten, maar voor een aantal zaken is het nodig schaalvergroting te zoeken. In de regio zou met name ingezet moeten worden op zorg in combinatie met high tech toepassingen. Dit sluit ook goed aan bij de Brainport-gedachte. Het SRE kan daarin de coördinatie en promotie verzorgen en erop sturen dat dergelijke ontwikkelingen daadwerkelijk van de grond komen. Een heel ander onderwerp dat de aandacht vraagt is de drugsproblematiek. Om de illegale verkoop van drugs in de gemeenten buiten Eindhoven – en bijbehorende overlast - aan te kunnen pakken is samenwerking en commitment nodig. Er kan niet worden gedaan, alsof dit uitsluitend een probleem is van de stad. Aanvoer komt uit het landelijk gebied; er zijn veel illegale verkooppunten en veel hiermee samenhangende criminaliteit. Veel aanwezige raadsleden zijn onvoldoende op de hoogte van de feiten en pleiten ervoor, dat zij hierover worden geïnformeerd. Als regiogemeenten moeten we in staat zijn om samen te komen tot een oplossing

Samenwerking algemeen

Elke gemeente heeft een eigen visie en het zou goed zijn (de kernpunten uit) deze visies te bundelen en voor de regio van de 21 gemeenten in elkaar te schuiven. Daarnaast wordt door raadsleden geopperd dat gemeenten zich moeten specialiseren op terreinen die lokaal van belang zijn en dat voor gemeentegrensoverschrijdende beslissingen het mandaat bij het SRE gelegd moet worden. De vraag daarbij is wel wat voor invloed dat heeft op de beslissingsbevoegdheid van de individuele gemeente.

Als gemeente kun je proberen je eigen belang voorop te zetten, maar samen kun je meer bereiken. Er blijkt echter nog altijd de angst te bestaan dat samenwerking uiteindelijk leidt tot één gemeente. Rob van Gijzel reageert daarop door te benadrukken dat het SRE van de gemeenten is en er dus ook voor de gemeenten is. Hierop wordt aangegeven dat het niet altijd duidelijk is wat gemeenten van het SRE kunnen verwachten. Het SRE zou dit duidelijker aan moeten geven en meer de regierol moeten kiezen op een aantal onderwerpen. Het is daarbij ook van belang de voordelen van samenwerking aan te geven. Een aantal raadsleden geeft aan dat het goed zou zijn als het SRE over specifieke kennis / specialisten zou beschikken, die kleine gemeenten anders zouden moeten inhuren.

Het is belangrijk om problemen regionaal aan te pakken en op te lossen. Ook in grote discussies zoals de aanpak rond bevolkingskrimp is samenwerking essentieel.

Daarnaast wordt aangegeven dat er binnen de regio ook in kleiner verband samengewerkt wordt. Deze samenwerkingsverbanden zijn vaak gericht op praktische en beheersmatige zaken. Er wordt aangegeven dat deze ontwikkelingen de regionale samenwerking zeker niet in de weg hoeven te staan.

Het is belangrijk om de regio te zien als één geheel. Eén Brainport; één geheel van autonome onderdelen, is een uitspraak van een van de raadsleden. De raadsleden geven aan dat de mentaliteit bij gemeenten vaak

te weinig gericht is op samenwerking. Anderszijds zien zij een oplossing is een sterkere regiefunctie van het SE.

Rob van Gijzel geeft aan dat wanneer je eerst afspreekt wat je als regio met elkaar wilt doen, het hoe dan vanzelf volgt. Het SRE is geen leidend politiek orgaan, het SRE is van de gemeenten.

Toekomstige samenwerking

Tijdens de bijeenkomst wordt er gepeild hoe de raadsleden aankijken tegen de toekomstige samenwerking. Uit de peiling blijkt dat niemand zoekt naar een verminderde samenwerking. Ongeveer 15% van de aanwezigen is tevreden over de huidige samenwerking en 35% zou graag een stap verder gaan in de samenwerking. De andere helft van de aanwezigen voelde zichzelf onvoldoende op de hoogte van de activiteiten van het SRE om daar al een uitspraak over te kunnen doen.

Afsluiting

Ria Engels verzorgt het slotwoord van de bijeenkomst. Op verzoek van de aanwezigen staat ze nog even stil bij de bezuinigingen: De Regioraad heeft de opdracht gegeven om te onderzoeken of en hoe er door meer samenwerking bezuinigd kan worden. Het gaat daarbij om een bezuiniging van 10%. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek zal er eventueel nog met gemeenten gesproken worden over het schrappen van taken van het SRE. Er wordt gevraagd of er mogelijkheden zijn om taken bij de provincie neer te leggen. Ria Engels geeft aan dat er, gezien de bezuinigingen bij de provincie, geen mogelijkheden zijn om langs die weg te bezuinigen.

Ria Engels geeft aan dat de Regionale Agenda in het najaar in de raden besproken zal worden. Daarnaast zegt ze toe met de griffiers te zullen spreken over de informatievoorziening naar de gemeenteraden.

Tot slot bedankt Ria Engels alle aanwezigen voor hun komst en inbreng in de discussie.

Voor verslag
Kristy Gilsing

VERSLAG DEBATAVOND MET RAADSLEDEN OVER REGIONALE AGENDA SRE 2011-2014

Willibrordhaeghe te Deurne – 19 juli 2010

In het kader van de nieuwe regionale agenda voor de periode 2011-2014 heeft op maandag 19 juli jl. de tweede debatavond met raadsleden plaatsgevonden. De eerste bijeenkomst vond plaats op 12 juli.

Bij deze eerste bijeenkomst waren 50 gemeenteraadsleden aanwezig, 4 leden van het Dagelijks Bestuur van het SRE en 13 medewerkers van het SRE. De gemeenteraadsleden waren afkomstig uit de gemeenten Asten (2), Best (4), Deurne (7), Eindhoven (4), Gemert-Bakel (2), Heeze-Leende (4), Helmond (6), Laarbeek (7), Nuenen (2), Someren (10), Son en Breugel (2) en Waalre (1).

Inleiding

Dhr. Jacobs, portefeuillehouder van het SRE, geeft in de inleiding een toelichting op het doel van de bijeenkomst. De debatavonden zijn bedoeld om met alle betrokkenen te bepalen wat de opgave is van het SRE voor de komende bestuursperiode. Het SRE vraagt de gemeenten waar zij behoefte aan hebben.

Theo Verbruggen zal de avond in goede banen leiden. De verschillende beleidsvelden zullen de revue passeren.

Ruimte & Wonen

Op het gebied van Ruimte en Wonen zijn de gemeenten primair aan zet, maar afstemming is noodzakelijk. Afstemming met provincie is ook noodzakelijk, om dubbel werk te voorkomen. Thema's die om regionale afstemming vragen zijn betaalbare jongerenhuisvesting en huisvesting van ouderen. Het SRE ondersteunt de gemeenten bij het opstellen van IDOP's om de leefbaarheid in de dorpen te verbeteren. De dorpen hebben ook behoefte aan de bouw van woningen om de leefbaarheid in stand te houden. De woningmarkt moet op regionaal niveau bekeken worden. Er moet een evenwicht in de regio worden bereikt. Daarom moet het regionaal woningbouwprogramma in stand worden gehouden. Afstemming is en blijft nodig. Dat kan de provincie niet overnemen.

De landelijke gemeenten hebben meer woningen nodig om de leefbaarheid in stand te houden. Mevrouw Fiers vraagt aandacht voor de krimp. Meer woningen heeft niet noodzakelijk een positief effect op de leefbaarheid. Je moet de kernen vitaal houden.

De randgemeenten moeten bouwen voor Eindhoven. Geconstateerd wordt dat de cijfers door de crisis achterhaald zijn en daarmee de opgave ook. Het SRE wordt verzocht hier flexibeler mee om te gaan. Het SRE heeft een taak om de demografische ontwikkelingen positief te faciliteren, door in te zetten op groei.

Verkeer & Vervoer

Het SRE heeft wettelijke taken op het gebied van Openbaar Vervoer. Er wordt aandacht gevraagd voor het station Best als tijdelijk intercitystation. Deze zou beter definitief intercity station kunnen worden, in plaats van het nieuwe station bij Acht.

De gemeente Laarbeek stelt dat het OV netwerk tussen Eindhoven en Helmond goed is, maar vanuit de randen is het slecht. Ook de verbinding tussen Laarbeek en Veghel laat te wensen over. Dit vraagt om interregionale afstemming. Door een hogere frequentie zal het gebruik toenemen.

Er is meer behoefte aan OV op maat. Ouderen blijven bijvoorbeeld langer zelfstandig wonen. Zij zijn een belangrijke doelgroep voor het OV, nu en in de toekomst. Dit vraagt continuïteit. Het flexibel inzetten van kleinere bussen.

Het platteland is maar beperkt bereikbaar met het OV. Ook de verkeersontsluiting en de sluiproutes door de dorpen hebben aandacht nodig. Hier is een rol weggelegd voor het SRE.

Laarbeek geeft aan niet enthousiast te zijn over de oost-westverbinding vanwege de aantasting van het woon- en leefklimaat. Anderen stellen dat de randweg nodig is: voor de bereikbaarheid van de regio als totaal en de (economische) ontwikkeling van de oostzijde. In dit verband wordt er ook aandacht gevraagd voor de afwaardering van de A270 in het Rijk van Dommel en Aa. Vergroten we hiermee niet de bereikbaarheidsproblemen?

De heer Jacobs benadrukt het belang van regionale oplossingen voor onze bereikbaarheidsproblemen. Hij wijst op de problemen op de N69 in Waalre en op het hoge aantal vervoersbewegingen op de Helmondweg. Dit vereist nieuwe infrastructuur.

Op het gebied van Verkeer en Vervoer werken het SRE en de provincie goed samen. Het SRE is het geschikte schaalniveau om deze problematiek aan te pakken.

Zorg

Met betrekking tot zorg hebben de gemeenten zelf een grote verantwoordelijkheid. Het SRE trekt aan specifieke projecten zoals 'Laat je niet flessen'. Wat zou het SRE moeten oppakken?

Zorginstellingen zijn regionaal georganiseerd. De regiogemeenten moeten komen tot één regionaal eisenpakket voor inkoop en tot goede afspraken. Taken in het kader van Jeugdzorg komen over van de provincie naar de gemeenten. Het SRE dient bij de implementatie een rol te spelen door deze overgang gezamenlijk voor te bereiden.

Het is diffuus wat het SRE doet op het gebied van Zorg en Welzijn. Zorg moet zo dicht mogelijk bij de burgers georganiseerd worden, dus door de gemeenten. Mevrouw Thijs, portefeuillehouder Zorg van het SRE, geeft aan dat niet iedereen onafhankelijk van elkaar het wiel moet zitten uitvinden. Het SRE moet niet de taken van de gemeenten overnemen, maar kan het wel een stuk makkelijker maken. Zeker voor experimenten en nieuwe ontwikkelingen is het slim om deze gezamenlijk op regionaal niveau aan te pakken, zoals de ontwikkeling van ICT in de zorg. Een punt van kritiek wordt gemeld op de resultaten van de Taskforce Autisme. Na het opstellen van het Plan van Aanpak lijkt het te stranden. Er moet ook doorgezet worden. Niet alleen praten, ook doen.

Recreatie en toerisme

De recreatieve potenties en ontwikkelingen verschillen zeer sterk per gemeente. De regio bevat een aantal deelgebieden die zich sterk van elkaar onderscheiden. Denk aan de Peel en de Kempen. Deze vragen ieder om een eigen aanpak. De promotiecampagne 'Zuidoost Brabant' was niet heel succesvol. De aanduiding 'Zuidoost Brabant' is geen merknaam. De gebieden hebben een eigen identiteit. Wel kan op regionaal niveau worden gezorgd voor één infrastructuur voor de toerist.

Voor de promotie dient aangesloten te worden bij de promotie van Brabant door de provincie en het vrijtijdshuis.

Het SRE ontwikkelt de recreatieve routestructuren in de regio. Deze zijn essentieel voor de toeristische en recreatieve aantrekkelijkheid van de regio. Er wordt geopperd om vaarwegen die niet meer in gebruik zijn een recreatieve bestemming te geven.

Milieu

De Milieudienst verleent goed werk en is een uitstekende uitvoeringsorganisatie. Welke taken zou het SRE beleidsmatig kunnen verrichten, naast de werkzaamheden die de MD in het kader van het cafetariamodel uitvoert?

Hier wordt verschillend over gedacht. In het kader van bescherming van de volksgezondheid (denk aan de Q-koorts) is er een behoefte aan bovengemeentelijke afstemming. Hier kan het SRE een bemiddelende rol spelen. Het SRE moet verbinden. Bijvoorbeeld bij windparken. Niemand wil de lasten, wel de lusten. Als onze ambitie is om duurzaamheid te realiseren, moeten we met elkaar afstemmen en gezamenlijk in actie komen..

Bij het milieuprogramma moet goed gebruik worden gemaakt van de kracht van Brainport. Vanwege de aanwezige (kennis van) toptechnologie zijn er in deze regio meer kansen voor zaken als duurzame energie en 'cradle to cradle'. We moeten daarmee onze voorsprong pakken en inzetten op duurzaamheid en energietransitie, onder andere door ons te concentreren op zonneceltechnologie.

Plattelandsontwikkeling

Plattelandsontwikkeling heeft een sterke relatie met Economie. De regio kenmerkt zich door hightech / bedrijvigheid en de karakteristieke verhouding tussen stedelijk – landelijk gebied.

Plattelandsontwikkeling vraagt om het realiseren van de reconstructieplannen. Deze uitvoering moet in het landelijk gebied prioriteit krijgen. Zo blijft bijvoorbeeld de uitvoering van de Landbouwonwikkelingsgebieden achter.

De uitvoering van de reconstructie wordt door de provincie gecoördineerd. Het projectbureau plattelandsontwikkeling van het SRE ondersteunt de gemeenten intensief.

Er worden kansen gezien voor de verbreding van de landbouwsector in het kader van Brainport. Het SRE kan hier vorm aan geven. Er wordt voorgesteld om de middelen uit PROGRESS ook te investeren in innovaties binnen de primaire agrarische sector, bijvoorbeeld om maatregelen te treffen in het kader van energieproductie, stankoverlast en dierenwelzijn.

De foodsector is essentieel voor Brainport Oost. Een goede samenwerking is nodig. Het SRE kan hier een rol in spelen, ook financieel.

Het SRE moet een rol vervullen als "subsidiehaler". In Brussel zijn veel subsidies beschikbaar.

Veel gemeenten zijn werkzaam met de IDOP's. Deze zijn belangrijk voor de leefbaarheid van de kleine kernen. De realisatie is moeizaam, vanwege het gebrek aan middelen. Het SRE wordt gevraagd om creativiteit in te zetten voor het oplossen van dit probleem.

Economie

Tijdens de eerste bijeenkomst met externen heeft dit onderwerp veel aandacht gehad. Bij economische ontwikkelingen spelen gemeentegrenzen vaak geen rol.

Het SRE heeft goed werk geleverd met het kernprogramma van Brainport, dat vooral gericht is op toptechnologie. Het programma zou echter verbreed moeten worden (een extra programma voor maakindustrie), zodat de regio minder conjunctuurgevoelig wordt.

De regio staat in Den Haag op het netvlies. De kwaliteit van de regio hangt samen met economische factoren en werkgelegenheid.

De vraag en het aanbod van bedrijventerreinen spelen zich af op regionale schaal. Bedrijven kijken niet naar de gemeente op zich, maar naar verschillende factoren zoals het voorzieningenniveau. De 'quality of life' speelt een wezenlijke rol. Het gaat om de 'basics'.

De focus moet liggen op het behouden en versterken van de 'basics'. De gemeenten hebben elkaar hier bij nodig, de stedelijke en de landelijke gemeenten. Het SRE moet hierbij een regierol vervullen en zorgen dat 'best practices' worden uitgewisseld.

Wederom wordt aandacht gevraagd voor afstemming met de taken van de provincie. Dit wordt niet door iedereen gedeeld. De regio moet bepalen waar zij behoefte aan heeft, hier ook zelf aan werken en de steun die we daarvoor nodig hebben zelf genereren.

De kleinere gemeenten zijn vaak kritisch en de grotere gemeenten moeten over hun eigen schaduw kunnen kijken. Het SRE wordt gevraagd dit verschil weg te nemen.

Afsluiting

Dit was de laatste bijeenkomst van een aantal. Elke bijeenkomst is compleet anders geweest. Op elke avond heeft het onderwerp 'Economie' een prominente plek gehad. Alhoewel er verschillende discussies zijn geweest, zijn er grote overeenkomsten.

Het SRE zal de discussies mee nemen bij het opstellen van de regionale agenda. De verslagen worden op internet gezet.

Voor verslag
Sander Mom